

familie & relaties

Internet: www.ad.nl Reageren: reageren@ad.nl

'Crisisopvang geeft

'Wij zoeken een hart met wat ruimte.' Deze campagne leverde duizenden nieuwe pleegouders op. Sommige harten hebben weinig aanmoediging nodig. Josien en Willem de Vries vangen al vijftien jaar pleegkinderen op. De teller staat op 37.

Tekst: Anton van Tuyl Foto: Marco Hofsté

Als jong meisje droomde Josien de Vries (41) ervan directrice te worden van een kindertehuis. Die droom is aardig uitgekomen. Het kindertehuis werd er een met Josien als moeder van een gezin dat voortdurend wisselt van samenstelling. Haar man Willem (43) en hun eigen kinderen Frans (14) en Janneke (10) zijn vaste onderdelen van dat gezin, net als een 6-jarige pleegzoon die er al sinds zijn babytijd bij is.

Momenteel wonen twee kleuters bij hen, plus een jongetje van bijna 2. Morgen kan dat weer anders zijn. Een dag voor Sinterklaas kregen ze er een baby bij, die een week later weer vertrok, tot verdriet van Janneke. Haar broer Frans reageerde nuchter: Ben je daar nou nog niet aan gewend? Dat wéét je toch, dat ze meestal weer weg gaan?

Josien en Willem richten zich vooral op crisisopvang. Meestal duurt die enkele weken of enkele maanden, maar soms blijft zo'n kind jaren.

Josien opent de deur van hun ruime, vrijstaande huis in De Bilt. Willem werkt 'meer dan fulltime' als it-manager. De zorg voor de kinderen komt grotendeels op Josien neer. „Toch zou ik het echt niet alleen kunnen,” maakt Josien bij herhaling duidelijk. Ze geeft een rondleiding door het huis. Twee woonkamers, een keuken en - op de eerste verdieping - een stuk of acht slaapkamers.

Het huis maakt een gezellige indruk. Hier wordt geleefd, zo veel is duidelijk. Veel speelgoed en hier en daar een naaimachine of computer. Ze lacht: „Ik heb nog even overwogen flink op te ruimen, maar dan zou je geen eerlijke indruk van ons gezin krijgen.”

Wat brengt dit echtpaar tot deze bovengemiddelde weldoenerij? Sporen ze wel helemaal? „Wij redeneren vanuit de hulpvraag,” zegt Josien. „Zijn er nog meer kinderen die ons nodig hebben? Ja, dus.”

Op de eettafel ligt een bijbel. Is dat misschien hun grote inspiratiebron? Ze zijn gereformeerd opgevoed en putten daar inderdaad veel uit, vertelt Josien. „Je leeft niet al-

'Bijna iedereen zou dit kunnen, als je het maar niet alleen voor je eigen plezier doet.'

PLEEGGEZIN

Wachtlijst groeit

De vraag naar pleeggezinnen neemt de laatste jaren fors toe in Nederland.

In 2000 werden bijna 4000 'nieuwe' kinderen voor korte of langere tijd in een pleeggezin geplaatst; in 2006 waren er ruim 7000 nieuwe plaatsingen.

In totaal verblijven op dit moment circa twintigduizend kinderen in een pleeggezin. Toch zijn er nog steeds flinke wachtlijsten voor kinderen die een pleeggezin nodig hebben.

leen voor jezelf. Alles wat je hebt aan gaven, heb je gekregen. Dat geeft je ook de verantwoordelijkheid die gaven zo goed mogelijk te benutten. Het maakt de ene mens trouwens niet beter dan de andere, in mijn optiek. De een heeft misschien iets meer meegekregen dan de ander.” Ze dragen het geloof aan, maar hebben niet de drang ieder kind te bekeren. Josien en Willem vangen kinderen van allerlei herkomsten en religies op. Islamitische kinderen krijgen - op verzoek van de biologische ouders - geen varkensvlees en als het mogelijk is zelfs halal vlees. Bezoekjes aan de moskee begeleiden Josien en Willem niet zelf, maar ze vinden het prima als de ouders hun kind af en toe ophalen voor moskeebezoek.

Het is niet alleen het geloof dat hen motiveert. Ze vinden pleegzorg gewoon ontzettend leuk om te doen. Josien: „Het klinkt misschien gek, maar wij krijgen heel veel energie van de hectiek rond een crisisplaatsing, zoals dat officieel heet. De kinderen hebben meestal veel meegemaakt. Natuurlijk is dat ook wel eens moeilijk, maar ik vind het vooral uitdagend. Welke aanpak helpt dit kind het best? Het is geweldig om te zien hoe een kind kan opbloeien.”

Ze vinden het niet echt bijzonder wat ze doen. „Bijna iedereen zou dit kunnen,” meent Josien. „Als je het maar niet alleen voor je eigen plezier doet. En je moet je realiseren dat het nooit voor honderd procent je eigen kind wordt, hoe sterk de band soms ook kan zijn. Op de achtergrond spelen biologische ouders altijd een rol, zelfs als er niet of nauwelijks contact is. Kinderen blijven ook heel lang loyaal naar hun eigen ouders.”

Willem en Josien de Vries met een aantal van hun pleegkinderen. Josien: 'Je moet je realiseren dat het nooit voor honderd procent je eigen kind wordt, hoe sterk de band soms ook kan zijn.'

Een aantal jaren geleden kregen Josien en Willem een peuter in huis, die was verwaarloosd door de ouders. Toen de politie het ventje ophaalde, lagen de ontlasting en urine door de kamer. Het eten stond in een bak. Josien: „De politieagenten die het kind bij ons kwamen brengen, waren echt ontdaan. Zorgje als je blijft goed voor dit jongetje?, vroegen ze met klem. Natuurlijk doen we dat dan, maar tegelijkertijd is het moeilijk om later die ouders te ontmoeten. Eigenlijk ben ik dan ontzettend boos en wil ik hen even hele-

maal niet zien! Toch probeer ik altijd de ouders in hun waarde te laten. Ik respecteer de bloedband en informeer bijvoorbeeld naar erfelijke aandoeningen. Een biologische band is heel sterk. Zo onvoorwaardelijk als zij van hun kind kunnen houden, zal ik dat misschien nooit kunnen. Hoewel... Hoe langer een kind bij ons is, des te meer ik de neiging krijg ervoor door het vuur te gaan. Dat zie ik aan onze pleegzoon van zes, die hier al zes jaar woont.”

Het beeld van Moeder Teresa doemt op. Is Josien de perfecte

pleegmoeder? Ze kan er hartelijk om lachen. „Nee. Gisteren werd het me nog even te veel. Dan gil ik dat iedereen me met rust moet laten. Dat doen ze dan gelukkig ook... Op zo'n moment vraag ik me af of we niet wat minder pleegkinderen moeten opnemen. Maar dat gevoel ebt snel weer weg.”

Ze is bang voor wiegedood - en de verwijten die haar daarna mogelijk zullen treffen. Toch nemen ze nog ieder jaar een aantal kinderen op, óók baby's. Om vervolgens na een tijdje weer afscheid te nemen. Is dat niet moeilijk? Ze lacht opnieuw: „Pleegkinderen hebben vaak hechtingsproblemen, maar ik denk wel eens dat Willem en ik ook een hechtingsstoornis hebben! Als het kind

ons energie'

weer goed terecht komt, kan ik me best over zo'n afscheid heen zetten. We hebben bijvoorbeeld een peuter in huis gehad, waarvan de moeder drugsverslaafd was. De moeder was erg gemotiveerd om haar leven weer op het goede spoor te krijgen. De voogd stelde een pittig contract op, waarin stond aan welke voorwaarden moeder moest voldoen om weer voor haar kind te mogen zorgen. Afkicken, vast inkomen, vaste

'Probleem? Door onze opvoeding hebben we geleerd onszelf weg te cijferen.'

woonruimte, enzovoort. De moeder zette haar handtekening onder dat contract, terwijl ik dacht: dat lukt haar nooit! Maar ze heeft in twee jaar tijd stap voor stap aan alle voorwaarden voldaan. Daarna kon het kind naar haar terug en het is verder goed gegaan. Daar heb ik dan ontzettend veel voldoening van."

Komen Josien en Willem zelf nog wel aan genieten toe? Hoe vaak zijn ze bijvoorbeeld het afgelopen jaar samen uit geweest? Ze denken diep na. Uiteindelijk komen ze op twee uitstapjes: een verjaardag en een keer naar de dierentuin. „Maar het is geen probleem,” zegt Willem. „Door onze opvoeding hebben we geleerd onszelf weg te cijferen.” Genieten doen Josien en Willem van

de kinderen, maar ook van andere dingen. Willem is laatst nog met de oudste naar een popconcert geweest. Als ze op vakantie gaan, nemen ze alle aanwezige pleegkinderen mee.

Ze mijmeren wel eens over hun oude dag, maar kunnen zich nog niet voorstellen dat ze dan maar met z'n tweeën zijn. Josien: „Dan maken we bijvoorbeeld het plan om een zorgboerderij te beginnen. Of een camping in Frankrijk, waar we groepen gehandicapte mensen opvangen. Vanuit ons geloof, maar óók omdat we er veel voldoening van hebben. Ik denk dat we voor anderen blijven zorgen, tot we het niet meer kunnen. We kunnen het gewoon niet laten.”

Liefdevol 2008

Heftige dagen

Valentijnsdag...om kwart voor zeven 's ochtends gaat de telefoon al bij Geertje (25). Haar zus om te vertellen dat ze op de voorpagina van het AD staat. Als ze op dat moment de televisie had aangezet, had Geertje zichzelf ook bij *Goedemorgen Nederland* voorbij zien komen. Maar ze weet niet hoe snel ze zelf de krant moet gaan lezen. Tijd om te schrikken van alle toch wel onverwachte aandacht, is er niet voor Geertje, Louis en Claudette. Er volgen heftige dagen voor de drie kandidaten die we het hele jaar gaan volgen. Ze worden wordt bedolven onder post van geïnteresseerden. Daarnaast krijgen ze veel berichten van bekenden - én onbekenden - die laten weten hoe leuk of dapper ze hun deelname aan Liefdevol 2008 vinden. Claudette, Geertje en Louis hebben alledrie een dagboekje bijge-

houden over hun belevenissen de afgelopen week. Vanaf vandaag zijn die te vinden op www.liefdevol2008.nl. Volgende woensdag staat in Familie en Relaties een verhaal over de workshop 'blinde vlekken' die Geertje, Louis en Claudette bij relatie deskundige Sylvia van der Spek volgen. En over twee weken krijgen ze een make over om kort daarna op blind date te gaan. Wie wil er met ze uit?

Suzanne Verbaan

REAGEER OP ONZE SINGLES

De belevenissen van ons drietal en andere singles staan ook op www.ad.nl/liefdevol2008. Eigen verhalen kun je sturen naar liefdevol2008@ad.nl. Mail onze singles via claudette@ad.nl, geertje@ad.nl of louis@ad.nl.

POSITIEVE PSYCHOLOGIE

Je verlies nemen brengt ook geluk

Het leven is een moeilijk te doorgronden aaneenschakeling van nare en gelukkige momenten. Levenskunst is het vermogen het goede te zoeken en daar optimaal van te genieten, maar biedt nooit een garantie tegen verdriet. De vraag is hoe je het best met de verloren mogelijkheden kan omgaan. Probeer je niet uitgekomen verwachtingen weg te drukken en zo snel mogelijk de zonzijde weer te zoeken of neem je de tijd om te doorgronden wat de tegenslag betekent?

De Amerikaanse psycholoog Laura King onderzocht deze vraag bij ouders die een kind met

het syndroom van Down hadden gekregen, vrouwen die waren gescheiden en homoseksuelen die hun droom van een gezinsleven met kinderen moesten opgeven.

Het blijkt dat mensen die de tijd nemen om na te denken hoe hun eigen leven eruit zou hebben gezien als het allemaal net even anders was gelopen, en die stil durven staan bij de daarbij behorende woede en het verdriet, vaker als persoonlijkheid groeien. Ze krijgen meer oog voor de onaangename verrassingen die op de loer kunnen liggen en begrijpen beter dat je het leven wel naar je hand kunt proberen te zetten, maar dat je afhankelijk bent van de kaarten die je krijgt. Levenskunst vraagt niet van je om tegenslagen zo snel mogelijk weg te wimpelen. Wie in plaats daarvan het verdriet een onderdeel maakt van zijn eigen levensverhaal, zal zowel moediger als nederiger worden. Nederiger in de zin dat we onze onmacht erkennen om het leven naar onze hand te zetten. Moedig omdat we proberen het beste te maken van de mogelijkheden die ons resten en omdat we betekenis weten te vinden in de periodes dat we in de schaduw verblijven.

Ad Bergsma